

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop 5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

A nagyhatalmak ütközőpontja

Sztalin, Oroszország főnépbiztosa, nagy beszédet mondott közelebről Moszkvában. Az ország belső helyzetét nem sokat feszegette, nyilván azért, mert nem volt mivel eldicselkednie hallgatósága előtt. Hiszen ma, amikor a szovjet-uralom a huszadik év felé közeledik, még mindig nagy ziláltság, éhség, rongyosság, hatósági erőszak keseríti a nagy tömegek, különösen pedig a falusi nép életét. Ezzel bizony nem igen lehet tapsokat aratni a nagygyűlés színe előtt.

A főnépbiztos tehát Oroszország külső politikájának ismertetésére fordított figyelmét. És itt csakugyan történtek olyan események, amelyeknek felsorolásával meg lehet nyerni az avatatlan tömeg tetszését. Az utóbbi hónapokban ugyanis Oroszország kedvét szívesen keresték más országok kormányai. Franciaország majd Észak-amerikai után más országok is politikai érdekből barátságos arcot mutattak Szovjetország felé.

De ezeknek a sikereknek fölelegetésénél is nagyobb hatást keltett Sztalin annak a bizonyítgatásával, hogy Európa népei új háboru küszöbén állnak, amelynek lezajlása után más országokban hatalomra jut a bolsevizmus.

Rég halljuk ezt a baljóslatot Oroszország részéről, tehát most sem ijedünk meg tulságosan Sztalin kárörvendő kijelentéseitől!

Azt azonban el kell ismernünk, hogy

Európa csakugyan súlyos viszonyok között várja a tavaszt. A viszály almája: Ausztria még mindig nem jutott olyan állapotba, hogy fennmaradása biztosítva volna. Mostanság különösen megnehezedett a helyzete, mert Németország hatványozott mértékben folytatja az izgatást avégből, hogy Ausztria hozzája

Dollfuss osztrák kancellár.

csatlakozzék. A németekhez való csatlakozásnak azonban mind bent Ausztriában, mind a nagyhatalmak körében elszánt ellenzői vannak. Elsősorban maga az osztrák kormány, élén Dollfuss kancellárral, tiszteletreméltó, bátor küzdelmet folytat az ellen, hogy Ausztria állami léte megszűnjön s az osztrák lakosság minden jövődőről lemondva, beleolvadjon a német birodalom testébe.

Dollfuss kancellár küzdelmét a németeken kívül talán minden nemzet rokonérzéssel figyeli. Magyarországnak kü-

lönösen nagy érdeke, hogy Ausztria önállósága fennmaradjon, mert a német birodalommal való közvetlen szomszédság sem politikai, sem gazdasági téren nem hozna jót számára. Érthető tehát, hogy a magyar kormány olyan nagy szíveséggel fogadta a múlt héten Dollfuss kancellár látogatását. Bizonyosan erőt és biztatást akart nyújtani neki a további küzdelem folytatására.

Ausztria jövődő sorsát a nagyhatalmak közül elsősorban Olaszország kíséri nagy figyelemmel. Mert Olaszországnak sem érdeke,

Cenzurat.

hogy Ausztria beolvasztása után határos legyen az erőszakosságra mindig hajlamos német birodalommal. Meg is tesz mindent, hogy Delfuss kancellár ellenállását erősítse. Ausztria és Magyarország közelebbi kapcsolatának megteremtésén például már évek óta szívesen dolgozik Mussolini.

És ebben a törekvésében mind Franciaország, mind Anglia támogatja Olaszországot: Ugy, hogy Ausztria ügyének rendezésé-

ben Németország majdnem az összes nagyhatalmakkal máris szembekerült.

Ez pedig azt jelenti, hogy annyi ellenségen nem fog könnyen fegyverhez nyúlni Ausztria bekebelezésének keresztülvitelére. Így tehát az orosz reménykedés nehezen fog valóra válni: Európa nem fog a közeljövőben új háborút kezdeni s ennek végeztével a béke szavizmus zsákmányává lenni.

Mi történik a konverzió körül?

Amint egy cikkben mostanság olvastam, a kormányon levő liberális-párt most készül a konverziós törvényének lényegét és irányelveit egy régi jó magyar mondásba lehet összesűriteni:

A jó törvény ugyanis úgy készül, hogy a kiváló hozzértő emberek által nagy gonddal összeállított törvénytervet megküldik az ország szakköreinek, hogy hozzászólhassanak azok is, akik nem kényelmes irodák puha borszékeiből nézik az életet, hanem ott dolgoznak, ahol az eleven husba vág az új intézkedés.

Mert például nagyon okos dolognak látszik, hogy az 1931. december 18-a előtti adósságokat felére akarják csökkenteni, a másik felét konvertálná az állam, 2%-os, ötven év alatt kisorsolásra kerülő záloglevelekkel, melyeket a hitelezőknek el kell fogadniuk félkövetelésükre. A megmaradó féladósságot pedig tíz év alatt kellene megfizetni, félévi részletekben, a nemzeti bank kamatlábát 3%-al meghaladó, tehát ezidőszerint 9%-os kamattal. Az első félévi részlet valamikor ősszel lenne esedékes, a második tavasszal és így tovább. Akinek tudniillik lesz tovább is pénze és nem veszti el minden jogát már az első részletnél már ősszel, mert nem tud fizetni. Mert, hogy is fest ez a kedvezmény a gyakorlatban? Van huszholdas András bácsinak jól összeszá-

mitva vagy 100 ezer lei mindenféle adósság (csak olyan példát vegyünk, akinek birtok és adóssága is kevés van), ebből megfizetendő 50 ezer lei, 10 év alatt, félévenként 250 lejese tőketörlesztéssel és félévenként 2000 leje meghaladó kamattal. Vagyis minden félévben be kell vinnie a bankba egy pár ökör árát, — évenként: négy ökör, vagy három tehén, vagy 20—25 mázsa buza, vagy fél tonna kukorica árát. De kérdem: miből? Ki fog pontosan fizetni tudni? De, aki nem fizet, elveszti minden jogát és jön az ügyvéd, a végrehajtó. Még más baj is lesz. A konverzió először 1931. december 18-án fennállott és összeszámított tartozások (személyi hitelek, vétőkezesések, minden) bélyegmentesen kerülnek bekebelezve az adós ingatlanaira, egyelőrangban. Azután adjon el az adós egy-egy parcella földet, annyi teherrel, ha lesz neki megvegye! De jó Isten! — hát miből fizesse a gazda azt a félévi részletet?! Hát semmiből, — mert nem lesz miből. Nem lehet olyan törvényt csinálni, amilyennek elég tudjunk tenni a mai árak mellett! Értse meg ezt végre minden törvényt csináló, akár milyen pátra hallgat, Jorgáéra, Vajdáéra, vagy liberálisra. Kelljen ki egy kicsit abból a kényelmes-borszékből, jöjjön ki közénk, alkosson földet turják, — de gyalogszerrel, mert rosszak az utjaink és valami baja eshet drága masinának (na meg végrehajtónak néznék, ha autón jönne) — jöjjön és győződjön meg itt a helyszínen, hogy ha megfesz-

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

nek, keréketörnek, soha le nem fekszünk a munkától, rongyokban járunk, száraz puliszkát vagy fekete kenyeret eszünk forrásvízzel mindannyian s falevelet pipázunk, akkor sem tudunk fizeni ilyen árak és kereseti lehetőségek mellett. *Tudjuk, hogy az is bajban van, aki a pénzt adta s akinek akarunk, de nem tudunk fizetni.* Ha tehát jó törvényt akarnak csinálni, amely ne maradjon írott malaszt, mint az eddigiek, ha segíteni akarnak adóson, hitelezőn egyaránt, — ne csinálják titokban és olyan hirtelen. *Hívják fel az adósokat és hitelezőket, hogy záros határidő alatt magánegyezségekkel rendezzék egymás közötti jogviszonyaikat.* Aki a kitűzendő idő alatt nem egyezik meg adósával, hitelezőjével, annak hitelviszonyait, alapos munkával, az összes adóosztályok és hitelezők érdekeltségének bevonásával elkészítendő egyszerű, rövid törvény szabályozza, szigorral, egyszer s mindenkorra. De ha az államhatalom szerveinek támogatásával, nagy felvilágosító munkát folytatunk le a kitűzendő idő alatt a

A BETEGNEK

Dr. Wander R.-T. készítménye.

megegyezésre, hiszem, hogy alig marad adós és hitelező kiegyezés nélkül.

Többször megírtuk, most is hangsúlyozzuk, hogy *törvényvárás nélkül meg kell egyezni.* Azonnal, becsületesen! Se a régiek nem hoztak, se az új törvény nem hozhat kielégítő megoldást. *Ne várjuk be, amíg a nyakunkra teszik a kést.*

Dr. Cseh Sándor kigazda.

Külföld

Forradalom Párizsban. A sorozatos pénzügyi botrányokból származott népi felindulásnak nem volt elégtétel a Chautemps-kormány bukása. A közvélemény súlyosabb megtorlást követelt s mivel kiderült, hogy több politikust komoly gyanu terhelhet a visszaélésekben való részvételrel, a nagy gonddal, minden gyanun felül álló férfiakkal összealkotott Daladier-kormány ellen is változatlan hevességgel folytak tovább a tüntetések s mikor ez a kormány a rendkívül népszerű párizsi rendőrfőnököt, Chiappet, politikai okokból állásától felmentette, a tüntetések forradalom-má növekedtek, súlyos összeütközésekkel, úgy, hogy a rendőrség képtelen volt a rendet helyre állítani s ezért katonaságot kellett igénybe venni. A forradalomnak már számos halottja és

számtalan sebesültje van. Pár nap alatt a Daladier-kormány is megbukott és Doumergue volt köztársasági elnök alakított új kormányt.

A leszerelés. Az angol és az olasz kormányok változatlan kitartással és szoros egyetértéssel dolgoznak a leszerelés megvalósításán, még pedig azon az alapon, hogy Németország egyenlő jogát s védelmi fegyverkezésének lehetőségét biztosítsák. Ez az állásfoglalás bizonyosfokú nyugtalanságot keltett Franciaországban, bár — különösen az angol kormány — erősen hangsúlyozta, hogy Franciaország biztonságát egyidejűleg meg kell teremteni és minden jövőendő háborút lehetetlenné kell tenni.

Ezidőszerint mégis kérdéses, hogy az angol—olasz fáradozásnak meg lesz-e az eredménye, mert mindketten — de különösen az olasz kormány — azt kívánják, hogy Németország térjen vissza a Népszövet-

ségbe, erre pedig a német kormány jó ideig nem lesz hajlandó.

Dollfuss Budapesten. Az osztrák kormány népszerű vezetője, Dollfuss kancellár két napi látogatásra Budapestre érkezett. Viszonzni kívánta Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek és több más magyar politikusként ausztriai látogatását. Tárgyalt sokat a két ország gazdasági kapcsolatainak kiemeléséről is.

A balkán szerződés. A török, szerb, és görög külügyminiszterek, Titulescu külügyminiszter közreműködésével, Belgrádban aláírták a Balkán-szerződést. Ezzel az említett Balkán államok egy újabb, kisanant szerű szövetséget alkottak, ugyanazokkal a célokkal a Balkánra nézve, mint amelyek a kisanant céljai Középeurópára nézve. A Balkán-szövetség azonban nem teljes, mert sem Albánia, sem — minden rábeszélés mel-

Juhok, szarvasmarhák **májmedélybetegségei**

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»**MONIL**«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

lett — Bulgária sem csatlakoztak hozzá.

Magyar—orosz kapcsolatok. Magyarország és Oroszország között helyreállott a diplomáciai összeköttetés s a két ország közötti gazdasági összeköttetés megteremtésére tárgyalások indulnak meg, amelyekre a magyar küldöttség már el is utazott.

A gondosan előkészített és az utolsó percig titokban tartott megegyezés igen nagy jelentőségű eseménye a világpolitikának.

Bizalmi tiltakozások

Gróf Bethlen György tiltakozása a választási visszaélések ellen. A képviselői mandátumok igazolási vitája alkalmával tizenhat erdélyi megye választási eredményeit támadták meg az ellenzéki pártok. Az *Országos Magyar Párt* több megye választási eredménye ellen emelt kifogást. Az *Országos Magyar Párt* elnöke, dr. gróf Bethlen György a *Magyar Párt* nevében emelt szót a parlamentben, előre bocsátva, hogy a rengeleg súlyos esetből csak a kirivóbbakat sorolja fel, de pontos adatszerűséggel. Kijelentette, hogy állításainak részletes bizonyítására bármikor kész. A Magyar Párt elnöke ezután megyénként részletes adatszerűséggel sorolta fel a bizonyítható eseteket. A Székelyföldön, Ciumegyében a szavazó igazolványok kiosztásával dolgoztak tervszerűen. A községi

jegyzők jelentékeny számú igazolványokat tartottak maguknál, amelyeket tetszésük szerint embereiknek osztottak ki. Elszedték a választási igazolványokat és azokkal mások szavaztak. Több körzetben a liberális pártra már előre lehelyezett szavazólappokat adott ki a szavazókör elnök. A magyar községek választóit a karhatalom szétverte, másutt nem engedték át a kordonon.

Timismegye legtöbb községében csendőrkordon akadályozta meg a magyar választókat abban, hogy szavazati jogukkal élhessenek. A választók igazolványát a csendőrség erőszakkal elvette. Kapussy György vidéki pártelnökünket és Baksa Jánost súlyosan tetteleg hántalmazták. Bizalmiakat eltávolítottak az arnáktól.

Satu-Maremegyében kilenc népes magyar község szavazóit járványok ürügye alatt csendőri karhatalommal elzárták attól, hogy szavazati jogukat gyakorolhassák. Tárnava Micámegyében tíz község magyar választóit megakadályozták a leszavazásban.

Bihormegyében a magyarlakta községek legtöbbjében nem osztották ki a szavazó igazolványokat. A Magyar Párt bizalmiférfiait a rendőrség letartóztatta. Sok község magyar szavazóit a csendőrség akadályozta meg a leszavazásban. A parhidai szava-

zókörben választóink még is kísérelték a szavazáshoz jutást, mire a csendőrség szemet adott a levegőbe, majd mi szavazóink így sem akartak hátrálni, a csendőrök rajvonalba fejlődtek és szuronyt szegtek kényszerítették vissza szavazókat. Egy magyar választót megfelenre vetkőztettek és megölték. Negyvenet disznóállatba zártak.

Az oradea-veneziai szavazókörzetben a szavazóktól elvették a szavazási igazolványokat azokkal polgári ruhába öltöztetett rendőrök többször egyengetés után szavaztak le. Odorházi megyében az összes ellenzéki bizalmi férfiakat a csendőrség részben letartóztatta, részben nem engedték be a szavazóköri helyiségbe. Az összes 13 megyei szavazókör közül 12-ben az ellenzéki pártok bizalmijai nélkül tartották meg a választást.

Az adatok felsorolása után ünnepélyes tiltakozását fejezte ki a Magyar Párt elnöke, orvosi látást követelt a sérelmekre s a tiltakozás teljes szigorának alkalmazását azokra a hivatalos személyekre, akik az ilyen tényekből részesek voltak.

Fontos tanácskozásokat folytatott a Magyar Párt elnöke miniszterelnökkel. Dr. gr. Bethlen György, az *Országos Magyar Párt* elnöke, dr. Willer József főtitkárral látogatást tett Terescu miniszterelnöknél. Dr. Bethlen György a miniszterelnöknek előadta a magyar kisebbség leglényegesebb panaszait. A miniszterelnök nagy érdeklődéssel hallgatta azokat a sérelmeket, amelyek a magyarságot érintik. Kijelentette, hogy az összes panaszokat részletesen meg akarja vizsgálni.

Petőfi Sándor összes költeményei

az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei, díszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

vizsgálni és mindenről részletes felvilágosítást kért. A miniszterelnök végül is kijelentette, hogy el akar menni a jóindulat legvégső határáig, mert csak az a helyes kormánypolitika, amely a kisebbségek számára az ország határain belül nyugodt életet kíván biztosítani s amely arra törekszik, hogy a kisebbségek itt jól érezzék magukat.

Megjöttek a szakértők! Bucurestibe megérkeztek a külföldi hitelezők pénzügyi szakértői. A külföldi hitelezők a kormány által rendelkezésükre bocsátott anyag alapján fogják jelentésüket megtenni. Mihelyt ez a jelentés elkészül, a román pénzügyi bizottság Párisba utazik, hogy a külföldi hitelezőkkel tárgyaljon. Ezek a tárgyalások valószínűleg március elején fognak kezdődni és a kormány reméli, hogy a külföldi hitelezők a fizetések tekintetében Romániának jelentős előnyöket fognak nyújtani.

Munkában a magyar képviselők. Br. Szentkereszthy Béla magyarpárti képviselő megjelent Inculet belügyminiszternél és több időszerű ügyben kérte intézkedéseit. Különösen a betegsegélyező pénztárak túl magas díjairól tárgyalt behatóan.

Elfogták a vasgárdisták egyik vezetőjét. Mint ismeretes, Zelea Codreanu, a vasgárda vezetője, a hatóságok nem tudták letartóztatni. Sorra kerülnek azonban fogságba a gárda többi vezetői. Legutóbb elfogták Mota, blaji ügyvédet, aki a vasgárdisták szervezetének alapító tagja volt. Az elfogott ügyvéd vallomásából érdekes dolgok kerültek ki a vasgárdisták terveire vonatkozólag.

A "MAGYAR NÉP"-et
tarjesszteni magyar kötelesség!

10.000 leit ér az Ön véleménye!

ÚJ DIANA PÁLYÁZAT

Az első DIANA sósorszesz-pályázatra beérkezett 24 legjobb pályamunka a napokban művészi kivitelű füzetben a nagyközönség rendelkezésére áll minden DIANA sósorszesz-elárusítóhelyen, gyógyszerárban, drogériában, újságok kiadóhivatalában stb. Kívánságára a DIANA r.-t. Timișoara, bárkinek postán megküldi a füzetet.

Az új közönségpályázat feladata: Találja el a zsüri döntését! Melyik az a négy pályamunka, melyet a zsüri legjobbnak talált és milyen a sorrendjük?

Azok között, akik a zsüri döntését eltalálják, vagy azt legjobban megközelítik, díjakat osztunk ki és pedig:

I. díj: 10.000 lei.

II., III. és IV. díj egyenként 1000—1000 lei.

V., VI., VII., VIII., IX. és X. díj egyenként 500—500 lei; ezenkívül 50 vigaszdíj!

Vágja ki az alanti szelvényt és küldje be egy DIANA sósorszesz használati utasítással címünkre:

DIANA r.-t. Timișoara

A beküldés határideje: 1934. március 10. Mindket pályázat végleges eredményét 1934. március 31-én közöljük.

No. 56. III levágandó és a fenti címre beküldendő

Szelvény a második DIANA közönségpályázathoz:

Véleményem szerint a zsüri a díjakat a következő pályamunkáknak ítélte oda: Az

I. díjat a.....sz. munkának III. díjat a.....sz. munkának

II. .... IV. ....

A beküldő neve: .....

Foglalkozása: .....

Pontos címe: .....

Minden adatot tintával nyomtatott betűkkel kérünk írni. Egy pályázó több véleménnyel is részt vehet, de mindenikhez egy külön DIANA használati utasítás csatolandó. Több azonos pályázatnál sors-huzás dönt.

Kommunistákat tartóztattak
le Salontán. Az oradeai rendőrség nagyszabású kommunista összeesküvést fedezett fel Salontán. A rendőrség azonnal letartóztatott 15, ifjú munkást. A letartóztatottak vallomása alapján kitént, hogy a salontai kommunisták szervezkedését Brasovból irányították.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek, gyakori fejfájásban szenvedők, tüdő- és mellbetegek, gyomor és bélbajban szenvedők, kérjenek ismertető füzetet a fenti betegségekről. Teljesen díjtalanul küldi: dr. autori Földes Béla gyógyszerár és vegytudományi laboratóriuma, Arad, Str. Eminescu 21.

HÍRTEK

Mikor szavazzák meg az új konverziós törvényt? Az új konverziós törvényt csak husvét után fogja tárgyalni a parlament. Az új törvény megszavazására tehát csak április közepén kerül sor. Tekintettel arra, hogy közben március 1-én a fizetési haladékról szóló törvény lejár, annak érvényét május hó 1-ig meg fogják hosszabbítani.

Üszinte szó. Végre az arra legilletékesebb helyen is megállapították, hogy Romániában az adóterhek nagyon magasak. A pénzügyminiszter ugyanis kijelentette, hogy a mai adókulesot tulságosan magasnak tartja és feladatául tűzte ki, hogy az adókat összhangba hozza az adózó polgárok fizetőképességével.

Kiöntött a Duna. A jégtorlaszok következtében a Duna vize a torkolati szakaszokon elárasztotta a partvidéket. Kilia Nauaban 1100 ház rongálódott meg az árviz következtében. A bekövetkezett hideg időjárás szerencsére megakadályozta az árviz további pusztításait.

Magyar fiú sikere Bucurestiben. A bucurestii egyetemen nagy kitüntetés érte Pap Imre tanárjelöltet. Vizsgadolgozatát az egyetemi tanács dicséretben részesítette s érdemesnek jelölte ki arra, hogy az egyetemi közlönyben közöljék. Pap Imrét felkérték, hogy vegyen részt a bucurestii egyetem nyelvészeti és néprajzi munkálataiban.

Megünneplik Attila trónralépésének évfordulóját. 1935-ben lesz Attila trónralépésének 1500-ik évfordulója. Az évforduló alkalmából Budapesten nagy ünnepségeket készítenek elő.

Elzárják a politizáló görög-keleti papokat. A moldovai metropolita szigorú intézkedéseket léptetett életbe a politizáló papok ellen. Elrendelte, hogy azokat a papokat, akik politizálnak a horovítai kolostorba kell elzárni. A metropolita rendelete alapján máris több papot bezártak a kolostorba.

Ne játsz a fegyverrel! A Mures-megyei Alunison,

az alábbi szomorú eset. Ördög András 13 éves fiú 18 éves hátyjával kiment az erdőbe száraz fáért. Az erdőszélen találkoztak Ördög Ferenc erdőőr 20 éves Ferenc nevű fiával, akinél ott volt apja puskája. A 13 éves Ördög András kérte ifjú Ördög Ferencet, hogy löjön egyet. Közben, amint a fegyvert nézegették, a fegyver elsült és Ördög András, 13 éves kislány halálra sebezte. Ördög Ferencet a csendőrség letartóztatta és a székely főváros ügyészségére kísérte.

Mindenfelé földrengések pusztítanak. Ázsiában újabb földrengés volt. Három kínai tartományban nagy károkat okozott a földrengés. Taljufu és Vujna városok eltűntek a föld színéről. Kisebb földrengéseket Európában is észleltek. Bucurestiben is volt kisebb földrengés, ez azonban nem csinált károkat.

Óriási áradás pusztít Kínában. A Sárga folyó Kínában két tartományt elöntött. Az árviz következtében tízezer ember pusztult el. A kínai kormány mentőcsapatokat küldött az árviz által súlytott vidékre, a mentőcsapatok azonban nem tudják megközelíteni a veszélyeztetett területet. Az árviz által súlytott területen nagy számban pusztulnak el az emberek a hideg és éhség következtében.

Bucovinában a farkasok nagy károkat okoznak. A tartós téli miatt a farkasok Románia területén a hegyekből a lakottabb vidékekre húzódtak. Különösen nagy károkat okoznak a hegyvidékeken. Bucovinában például lanul merészek lettek a kiéheztet vadállatok. Husi községben egy farkascorda betört az állomásra és az állomás folyosóján nagy rémületet keltett a vonatra várakozó utasok körében. A rendőrség és az állomás személyzete nagy tűzharc után üzte el a farkasokat.

Lelőtték a csendőrnagygyilkosait. Közöltük lapunkban, hogy Botosani közelében a rablók egy csendőrnagyot és egy csendőrt lelőttek. A csendőrség erélyes nyomozást indított a banditák kézrekerítésére. Hosszas kutatások után a csendőrök a banda tagjai közül néhányat elfogtak, a főkolompók azonban nem kerültek kézre. Most végre ráakadtak a banda három vezetőjére. A csendőrök és a rablók között tűzharc fejlődött ki, amelynek során a csendőrök három banditát agyonlőttek.

Betegség miatt bezárták a satumarei óvodákat. Satumaren az utóbbi hetekben a gyermekek körében járványszerűen elharapódzott a szamárköhögés. A főorvosi hivatal a járvány leküzdése érdekében elrendelte, hogy az összes satumarei óvodákat tizenöt napra be kell zárni.

Vádat emeltek három székely legény ellen. A treiscaunei Belani községben,

csendőrség Tuzson Albert, Tuzson Vilmos és Máthé Ferenc lakosok ellen államellenes izgatás vádját emelte. A csendőrség azzal vádolja a legényeket, hogy kalapjuk mellé magyar nemzetiszínű virágokat tűztek.

hatásos gyógyszer

Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Hüléses megbetegedések

Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármely hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nál több irásból orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy literlet Ott is meg fogsz győzül! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Halálos szerencsétlenség történt egy angliai gyorsvonat mozdonyán. A Londonból Hus-ton felé robogó gyorsvonat fékezője észrevette, hogy a gyorsvonat sebessége szabálytalanul növekszik. A fékező lefékezte a gyorsvonatot. Mikor a fékező a mozdonyhoz ment, hogy a baj okát a mozdonyvezetőtől megtudja, döbbenetes látvány tárult eléje. A mozdonyon robbanás történt és a robbanás következtében szétrepülő acélszilánkok megölték a mozdonyvezetőt s a fűtőt. Szerencse, hogy a fékező észrevette a vonat szabálytalan gyorsulását és lefékezett, mert a vonat kisiklott volna és több száz ember áldozatul esett volna a szerencsétlenségnek.

Népilelet. Példátlan vérengzés történt a Botosan-megyei Salcea községben. Karácsonykor multság volt a faluban, amikor a fiatalság multságát Niculae Palaghianu megzavarta. Emiatt a fiatalok bosszút esküdtek Palaghianu ellen. A bosszút a napokban hajtották végre. Többen behatoltak Palaghianu lakásába, ötven kés-szúrással súlyosan megsebesítették, majd tüzes vassal süttölték mindaddig, amíg kiszenvédett. A csendőrség az elvetemült gyilkosokat letartóztatta.

Leégett egy gözmalom. Osorheien,

lüz ütött ki a Sternberg-féle gözmalomban. A tűzoltóság a tüzet megfékezte, a kár azonban így is százezrekre rug.

Testvéri üzenet.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

A Hírnök szépirodalmi és társadalmi folyóirat 30 éves jubileuma alkalmából a Magyar Nép által küldött üdvözlő sorok az udvarias barátság keretein túlnövő jelentőséget nyernek abban a tényben, hogy mindkét sajtó — bár különböző eszközökkel és különböző társadalmi rétegeknek — a tiszta keresztény magyar szellemiség tűz- és időálló ígéivel tartja az eszmeáramlatok sodrával küzdő magyar lelkeket.

Az ilyen ünnepi évfordulók nemcsak arra jők, hogy acélfürdőt vegyünk a jövőd harciban való erősödére, hanem arra is, hogy felfigyeljünk, körülnézzünk és számot vessünk azzal, hogy a saját sorainkból kik a barátaink és kik az ellenségeink. A Gondviselés által kijelölt helyzetünkben azt lehetne hinnünk, hogy akik egy azon vér osztályosai vagyunk, csak testvérek és barátok tudunk lenni. Nem úgy van! Az ősi átok, mely gögös kajánkodással szeret a testvér válla közé suj-tani, — ma is él, ma is küld szét pogány papokat, akik a gyűlölet mérgével fertőzik meg mindazokat a kutakat, melyekből a testvéri közös célok, közös eszmények, közös sorsvise-lés enyhítő italát lehetne és kel-lene szűresőlni: Ez az ősi átok elvetélt gyűlölködőt nevel a testvérből, s érdekek dróthálóival zárja el magát attól az egyetlen nagy és szent kötelességtől,

hogy a sorsközösség legfőbb parancsa szerint ápolja az egyetemes testvériség annyira szüksé-ges gondolatát.

Nagy megnyugvásunkra és elégtételünkre szolgál, hogy ennek a ténynek üdvözlő sorai-ban a Magyar Nép is hangot adott. Nekünk együttes erővel és egészséges szellemünk crejé-nek tudatában fokozott önbizalom-mal kell haladnunk egyfelől az eddigi úton előre, s kell védőgátakat állítani másfelől a sorainkból kikerülő szellemi és lelki épületrombolók ellen. Ebben a hivatásos, sorsközösségtől áthevitett munkában minket ezután is oldalánál fog találni minden tiszta célu, becsületes hangu sajtó, s így természetesen a Magyar Nép is.

Testvéri magyar köszöntéssel
1934. február 2-án.

A Hírnök szerkesztősége.

Egyesületi vezetők figyelmébe!

Ajánljuk a falusi asszonyok foglalkoztatására összeállított 14. előadást az erkölestán, neveléstan és egészségtan köréből, különös tekintettel a házasságra és az anyaságra. Az előadások-hoz énekek, mesék, mondókák és szabásminták vannak mel-lékelve. Így az egész füzet tartalma 30 nyomtatott oldal, ane-lyet csinos kiállításban, 45 lei előzetes beküldésére szívesen megküld mindenkinek: *a Kalko-likus Nőszövetség központja* Cluj, str. Grigorescu 35.

Háborúság a raresi erdőben.
Az odorheiumegyei Rares köz-
ség erdejében történt az alábbi
szomorú eset. Zólya Dénes köz-
ségi bíró, Dáné Zsigmond me-
gyebíró, Dáné Áron birtokos-
sági pénztárnok és ifj. Dáné
Zsigmond a raresi Kertesere er-
dőnél meglesték Lőrincz Gyula
és Beneze István badenii lakó-
sokat, akik Oclandról egy járás-
bírósnál tárgyalásról tértek
haza. A négy előljáró cserefa-
dorongokkal neki állott a két
embernek s különösen Lőrincz
Gyulát verték el úgy, hogy ez
majdnem élettelenül maradt az
úton. Benczét megkimélték va-
lahogyan, mert a bíró így vezé-
nyelt: „Pistát ne üssétek. Te
meg Pista állj tovább és ne léss
semmit!” Lőrincz súlyos sérü-
léseivel most is az ágyat nyomja.
Tudomásunk szerint az ügynek
folytatása az ügyészségnél lesz.
Lőrincz a felhárító esetre
okot nem adott, a hatóságok
tehát valószínűleg erélyesen
fognak fellépni a község elől-
járói ellen.

Elgázolt a vonat egy szekeret.
Oradea és Salonta között halá-
los vasuti szerencsétlenség tör-
tént. Cefa állomás közelében
az oradeai vonat egyik átjáró-
nál elütötte Barna János gaz-
dálkodót, aki szekerevel az er-
dőbe indult fáért. Barna János
meghalt és az egyik ló elpuszt-
ult. A másik ló csodával hatá-
ros módon épen került ki a ve-
szedelemből.

Nagy hideg van Amerikában.
Gyertyaszentelő után az időjá-
rás nálunk nagyon hidegre for-
dult. Amerikában azonban még
szigorubb tél van, mint nálunk.
New-Yorkban és környékén na-
ponként sok ember fagy meg a
hideg következtében.

A halálos fejszépárbaj vége.
Deva közelében Ponoran, Plavia
Constantin Cocoldea Lázár
páztort egy sereg juhval tilos-
ba találta. Plavia üldözni kezdte
Cocoldeát és egy fejszével le-
ütötte. Cocoldea azonnal meg-
halt. A devai törvényszék Pla-
viat két évi fegyházbüntetéssel
sújtotta.

**Nagy vihar pusztított a Föld-
közi-tenger mentén. A Föld-
közi- és Adriai-tengereken óri-
ási vihar tombolt. Triesztben a
nagy szélvész sok háznak lesza-
kitotta a fedelét. Afrika északi
partvidékén növelte a veszedel-
met, hogy földrengés következ-
tében a viharos tenger hullámai
sok helyen kiöntöttek a száraz-
földre. Algir város kikötője tel-
jesen megsemmisült.**

**Elpusztította a hóvihar egy
japán sziget lakosságát. A Ja-
pán-tengerben fekvő Utszurcio
szigeten napokig tartó hóvihar
tombolt. A vihar következtében
a sziget néhány száz főnyi la-
kósa meghalt. A mentőcsapatok
a nagy hóban az áldozatok holt-
testeit sem tudják megtalálni.**

Minden árleszállítási akcióban
részt vesz, épen ezért
kiváló és olcsó regényekért
és szakkönyvekért forduljon
a **MINERVÁHOZ**
Cluj, Str. Regina Maria 1.

Művelődési mozgalmak.

Székely dalok és dallamok.

Aj, én is tartottam...

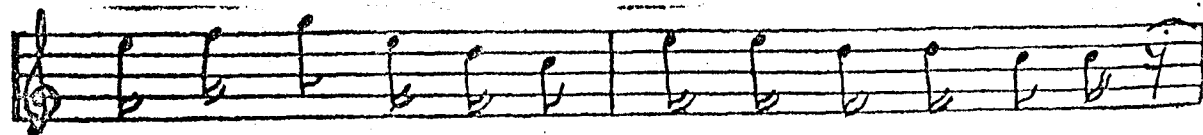
(Virágének.)

Erdély, lépten.

Gyűjtötte és költébe szedte: Szilassy Tóth Vilmos.

1. Aj, én is tar - tot - tam Til - kon egy sze - re - től,

Vi - rá - gos ker - tem - ben Ró - zsa - bo - kor a - lalt.

2. De én azt nem mondom
Csak magamba' tartom;
Mert ha kijelentem,
Magamat elvesztem.

3. Gyöngy vagy szívem, gyöngy vagy.
Gyöngynél is gyönygebb vagy;
Aranynál, ezüstnél
Nékem kedvesebb vagy.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mire kell ügyelni takarmányozás közben?

Lapunk előző számában ismertettük azokat a módokat, amelyeknek segítségével az idej takarmányozás szükségén segíthetünk. Nem elég azonban az, ha a takarmányozás főkérdéseire ügyelünk, hanem a látszólag jelentéktelen dolgokra is nagy súlyt kell most fektetni.

Különösen figyelemmel kell lennünk arra, hogy olyan eledelhez is hozzájuttassuk állatainkat, amelyek ugyan nem táplálóak, de a szervezetnek feltétlenül szükségesek. Rá kell mutatnunk annak a fontosságára, hogy az állatok rendszeres emésztéséhez és egészségéhez feltétlenül szükséges a *mész*. Mészre minden állati szervezetnek szüksége van. Ugyancsak szüksége van az állatoknak sóra is. A *mész* és a *sót* ásványi anyagoknak nevezzük. Különösen sok mészre van szükségük az állatoknak a növekedési korban. Hogy jó csontozatú állatot nevelhessünk, *mész* kell adni az állatoknak. A *mész* takarmánymész alakjában kell nyújtani. Igaz, hogy általában nem adnak *mész* az állatoknak, mert minden jó minőségű takarmányban van *mész*. Az idej gyenge minőségű takarmányok azonban nem tartalmaznak elegendő *mész*et. Ettől eltekintve növendékállatoknak feltétlenül mindig kell adni *mész*et. A legjobb *mész*tartalmu anyag, amit az abrakba lehet keverni a *krétapor*. Sót az állatoknak az emésztés elősegítése céljából szükséges. Sót por alakban vagy kősző alakban adjunk az állatoknak. Helyes az ugynevezett

marhasót állandóan előtűk tartani, hogy szükség szerint nyalogathassák. Leghelyesebb mindennap a sőt a takarmányra szórni. Kis darab marhasót szarvasmarha elé ne dobjunk, mert megfulladhat. Említettük, hogy különösen a növendék állatoknak takarmánymész is kell adni, hogy a csontozatuk erősebb legyen. Egy felnőtt állatnak naponként 20—30 gramm sóra van szüksége, a fiatalabbnak kevesebbre. Krétaporból szoptatós kocákknak 20—70 grammot, teheneknek 50—150 grammot, növendék állatoknak 20—50 grammot adunk naponta.

Csak futólag említjük meg, hogy fontosak még a takarmányozás nézőpontjából a *vitaminok* is. Ezeknek nagy jelentőségéről többször értekezünk és mint kitűnő *vitamin* pótszert a *Pekket* ajánlhatjuk.

Nagy gondot kell fordítani az ivóvizre. Az ivóvíz tiszta, friss, szagtalan és íztelen legyen. Túl hideg, jeges víz itatása veszélyes. Legjobb a kutból merített vizet mindjárt itatni. Télen jeges vályuból ne itassunk. Egy nagy (ló, marha) állatnak naponként 20—40 liter vízre van szüksége.

Az elmondottakat nem szabad elhanyagolni, hanem nagy súlyt kell fektetni azokra, mert mint említettük, ezeknek figyelembe vételével nagy mértékben növeljük a takarmányok tápláló értékének kihasználhatóságát.

Kedvezményes utazás a budapesti mezőgazdasági kiállításra.

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március hó 22—26. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és a kezelésében lévő helyi érdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadták az önálló igazgatással bíró

hazai vasutak és hajózási vállalatok is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a MÁV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólon egységesen 1 pengő, az igazolványt ennek az összegnek póstabélyegben való beküldése ellenében, az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak a közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX. Köz-

telek utca 8.) kell igényelni, de beszerezhető az igazolványok az utazási irodák, gazdasági egyesületek, gazdakörök és szövetkezetek útján is.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március hó 16-tól 26-ig, a visszautazásra március hó 22-től április hó 1-ig bezáróan érvényes és használható, bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre.

A külföldi látogatók részére a szomszéd államok vasutai szintén jelentős utazási kedvezményeket engedélyeztek, a m. kir. külügyminisztérium pedig lehetővé tette, hogy vizum nélkül lehet a kiállítás időpontjában Magyarországra utazni és azt utólag a kiállítás színhelyén díjmentesen lehet megszerezni, csekély kezelési költség lerovásával.

Milyen baromfitenyészték kaphatnak államsegélyt? A román állam is fejleszteni akarja baromfitenyésztését és ezért a törzskönyvezett fajbaromfitenyésztő telepek részére bizonyos mértékű államsegélyt is óhajt nyújtani. A feltételek a következők: tisztavérű fajbaromfi tenyésztendő. Az állomány törzskönyvelendő, az állam részére az ellenőrzési jog biztosítandó. Az állam által rendezendő tojó versenyeken a részvétel kötelező. Ezzel szemben az állam pénzben vagy természetbeni támogatást nyújt. Csak ezekből a tenyésztétekből vásárol kiosztás céljaira. Joga van a tulajdonosnak az „államilag ellenőrzött tenyésztet” címet viselni. Bővebb felvilágosítást a rendeletről a hatósági állatorvosok nyújtanak.

Magyarországon gyapotot fognak termelni. Kecskemét város határában a múlt év folyamán 30 holdon gyapottermelési kísérletet végeztek. Az eredmény nagyon jó volt és így elhatározták, hogy jövőre nagyobb területen fognak gyapotot termelni. Szakértők állítása szerint Magyarországon 100 ezer holdnyi terület alkalmas gyapottermelésre.

Inséges gabonát kap Odorhei-megye lakossága. Odorhei megyében megalakították az inségesek felségélyezését végző bizottságokat. A bizottságok az in-

segéseket négy csoportba sorozták. Az elsőbe azok kerülnek, akik készpénzért vásárolnak, a másodikba, akik rövid lejáratu hitelt vesznek igénybe, a harmadikba, akik közmunkával dolgoznak le a részükre juttatott gabonát, a negyedikbe a teljesen vagyontalan rokkantak, özvegyek és árvák. Ugyancsak ilyen uton akarják biztosítani a vetőmagot is. Hír szerint, amint a bizottságok befejezik az előkészítő munkálatokat, azonnal megkezdődik a gabona szétosztása.

Amerika szeszt vásárol Romániában. Az Egyesült-Államok külkereskedelmi hivatala szétosztotta szeszbevételének kiszabott mennyiségeit. Románia részére tízezer gallon (45 ezer liter) szesz ital Amerikába való szállítását szabta meg. A jelentékeny rendelés következtében a bor meg fog drágulni.

Fajtaazonossági és csiraképeségi garancia mellett ajánljuk a legkiválóbb minőségű eredeti Németországból, Hollandiából és Dániából importált **Konyhakerti, Virág, Fű, Takarmányrépa** és mindenféle **Gazdasági**

MAGVAINKAT
»ERFURT«

Salamon & Stefan

Magtermelés és Magkereskedés

CLUJ,

Piața Mihai Viteazul
38 szám.

A legkisebb rendelést is azonnal postázzuk.

ÁRJEGYZÉK INGYEN!

Gabonárák Odorheiban.

Búza 65—68, rozs 52—54, kukorica 27—28, ókukorica 30—40, zab 20—25 lej husz literenként.

Gabonárák Carcii-Mariban.

Búza 320—330, rozs 200—210 árpa 180—200, zab 180—200 kukorica 140—150, napraforgó mag 320—340, kendermag 425—460 lej mázsánként.

50 éves, de csak 30 évesnek érezi magát! Lehetséges ezt fogja Ön kérdezni. Lehet egy 50 éves embernek olyan energiája, életkedve és öröme, mint egy 30 éves embernek? Igenis lehet, de csak ha e korban nem kínozza, mint a legtöbb embert, valamely rheumás háttalom, köszvény vagy isiasz. E bajtól megszabadulhat, csak a megfelelő ellenszert kell megtalálni. Végzett-e már egy kísérletet a *Togal*-lal? Nem! Mert akkor nem volna beteg. Több mint 15 éve e szerrel a legesodálatosabb eredmény érhető el, még teljesen elhanyagolt esetekben is. Több mint 6000 orvos elismerőleg nyilatkozott ezen szer hatásáról rheumánál, köszvényénél, isiasznál, idegfájdalmaknál és főfájásnál. *Togal* azonnal segít! Oldja a hugasavat, tehát a bajt gyökerében támadja meg. Tegyen még ma egy kísérletet. *Togal* teljesen ártalmatlan a gyomorra, szívre, vesékre és más szervekre. Az összes gyógyszerárakban kapható.

A Talisoara-i

kórházsorsjegyek húzása

technikai okokból február hó 10-én május hó 1-re halasztott. Ez a meghosszabbított idő alkalmas ad mindenkinek, hogy megpróbálja szerencséjét. Egy sorsjegy ára csak 25— Lei. Sorsjegyek árának és 7 lei portóköltsegnél előzetes bejelentése ellenében bárkinek készségei küld az

Unifortius Nőszövetség
Odorhei, Str. Pr. Elisabeta 51

Olvasóink a „N E L E T I U J S Á G”-ot, Erdély magyar napilapját!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A megértés.

Nagyon kis esemény az, amit elbeszéltek, de na-az embereket főként az a fogadtatás keseríti el, nagyon tanulságos. Egy elhagyott, kicsi faluban, nyári délután, a nem nagyon távol eső nagy városból egy fiatal leány vett részt az istentiszteleten. Templomozás után a hallgatók együtt maradtak s kedvesen beszélgettek egymással a templom előtt. A beszélgetést azonban megzavarta a városi látogató éles, bíráló hangja. A városi leány kevély önhittséggel agyonbírálta mindent. A templom csunya. Az ének kezdetleges. A prédikáció elmaradott. Minden nagyon szegényes, összehasonlítva azzal, amit a városban lehet látni. Egy öreg falusi gazda végighallgatta türelmesen a fölényeskedő leány beszédjét s azután így felelt meg a leánynak: „Ugy látszik, kisasszony, hogy a városi szép templomban a gyönyörű énekek, nagy beszédek kevés keresztyéni indulatot ébresztettek a kisasszony lelkében, mert csak azt látja meg, amit itt nálunk meg lehet bírálni s nem veszi észre, amit meg kellene dicsérnie. Pedig higgye el, kisasszony, nagyobb dolog az, hogy itt néhány árva, szegény magyar ember templomot és iskolát tart fenn, mint az, hogy ott, a távoli nagy városban több ezer embernek van fényes temploma, gyönyörű iskolája. A keresztyén szeretet ott kezdődik, amikor az emberek megértik egymást s észre veszik s megbecsülik mindenki- ben azt, ami jó.”

Eznek a bölcs falusi gazdának valóban igaza volt. Egyedül a szeretet tudja megérteni, hogy milyen nagy hit és szeretet szükséges ahhoz, hogy egy-egy kis faluban szegény, elhagyatott emberek templomot és iskolát tudnak fenntartani.

Általában is úgy van, hogy ha igazán helyes magatartást akarunk tanusítani embertársainkkal szemben, akkor az a legelső dolog, hogy mielőtt szólunk hozzájuk, képzeljük magunkat az ő helyzetükbe s úgy próbáljuk megérteni őket. A szegény emberhez, talán egy munkanélküli apához, aki ajtónkon segítségért kopogtat, szóljunk úgy, hogy mielőtt mondunk neki valamit, próbáljuk beleképzelni magunkat az ő helyzetébe s úgy keressük beszédünkben az egymás megértéséhez vezető utat. Lehet, hogy éppen semmi segítséget sem tudunk adni annak az embernek, de mégis a testvéri biztatásnak, a megértésnek szava erőforrás lesz számára, mert a nyomorúságban

amelyben közönyös emberek részesítik őket. Egy szívtelen, kegyetlen szó nagy adománnyal is sokkal nagyobb kárt tesz egy szegény embernek lelkében, mint ha valahonnan üres kézzel megy el, de megértette azt, hogy ott a legjobb akarat mellett sem tudnak segíteni rajta. Közelhozni egymáshoz az embereket csak az a szeretet képes, amely megérinti velük a legelső igazságot, minden emberi megértés fundamentumát, hogy egy vérből származó nemzetség, testvérek vagyunk.

A lelkek elvadulása, az a nagy társadalmi és osztálygyűlölet, amely olyan éles haraggal állítja szembe az embert az emberrel, elsősorban abból fakad, hogy az emberek kevély szívvel hajlandók megakázní, megbántani, megsérteni egymást emberi önérzetükben. Semmi sem fáj pedig olyan keservesen az öntudatosan gondolkozó embernek, mint ha nyomorúságában, kétségében, megértés után való vágyakozásában csalódik.

A gyermekek nevelésénél kell elkezdődnie építeni az utat az emberek jobb megértéséhez és megbecsüléséhez. A jobbmódú szülők szoktassák hozzá gyermekeiket, keményen kényszerítsék is rá, hogy a gyermek az idősebbekkel, a felnőttekkel, legyen az eselőd, vagy akár koldus, tisztelettel, szerénységgel, igen, alázatosan beszéljen. Meg kell értenie a magasabb társadalmi állású, műveltebb, jobb vagyoni viszonyok között élő embernek, hogy kiváltságos helyzetét csak egyetlen módon teheti elfogadhatóvá a nála nehezebb sorsban élő többség számára, úgy, ha minden szellemi és anyagi előnnyel segítségére és szolgálatára igyekszik lenni a nálánál nehezebb sorsban élő testvéreinek. Amíg a legszentebb tanítómestertől, a Jézus Krisztustól, a szolgáló szeretetnek ez isteni előzékenységét meg nem értjük, addig sohasem fogjuk megtalálni az utat egymás szívéhez és addig az erős bántani fogja a szegényt és a szegény gyűlölni fogja a gazdagot, a művelt lekritizálni próbálja az egyszerű embert és ez egyszerű ember irigyelni fogja, de meg is fogja vetni az ő helyzetét megérteni nem tudó, kevélykedő embert.

Annak az egyszerű falusi embernek igaza volt: A szeretet ott kezdődik, amikor az emberek kezdik megérteni és megbecsülni egymást.

Mulafüzet

FALUSI LAK.

Két ablakos, de aranyos
Falusi lak,
Közletről: szív, távolról szép
Esti csillag.
Hív, befogad, föl-fölesillan
Két szeme,
Nádfödeles, gólyafészes
Teteje.

Rácsos kapu, nyitott ajtó,
Vén diófa...
Bólingató lombjai közt
Madárnóta.
Szebben is szól, mint a verkli,
Gramofon,
S ingyen adják friss tavaszi
Napokon.

Hej, ha ezt a kis lakot a
Király látná,
Cserébe a palotáját
Fölkinálná.
„Jó királyom, — így felelnék —
Nem adom,
Palotánál is többet ér
Kis lakom.“

Havas István.

Két arckép.

Nem tudom, hogy minden tisztnek olyan furfangosan huncfut volt-e a legénye, mint az enyém. Mert az én Jánosom sokszor olyan dolgokat csinált, hogy nem tudtam, hogy nevessek-e rajta, vagy mérgeledjem.

Ilyen eset volt az alábbi is, amelyben egy velem hasonlóképpen agyafurt magyarral mérte össze lóditó kedvét.

Szabadságra jöttünk haza, s mikor a vonatunk a határállomásra befutott, két órát kellett várniuk. Bementünk egy kis kocsmába. A szoba üres volt, csak az egyik kecskelábu asztal mellett gubbasztott egy subás, öreg paraszt. Leültem a magányosan álló asztalhoz, János meg az öreg mellé telepedett. Hozattam fél liter bort magamnak is, meg Jánosnak is. János szomjas volt, egy hajtszra kiitta az üveg tartalmát. Az öreg nem állhatta szó nélkül. Megjegyezte:

— Jó gévéd van, fiam.

— Jobb is volt már, — felelte János.
Mire kettőjük közt a társalgás megindult.
— Honnan jössz? — kérdezte az öreg.
— Muszkaországból.
— Arra is olyan hideg van?
— Hideg? — húzta fel János a vállát, ez nem hideg, ami itt van. Ott van hideg. Ott hideg van, hogy a tűz az ember szeme láttára megfagy. Ha az ember meg akarja mosni a kezét, hát báránybéléses keztyűt kell ráhuzni, külsőben lefagy minden ujja.

Az öreg összébbrántotta vállán a subát, tán intett a korcsmárosnak, hogy hozzon Jánosnak még egy féllitert, aztán feléje fordult:

— Sok a muszka?

János töltött.

— Hallott kee arról a híres gorficei csatán?

— Olvastam.

— Abban a csatában kerek tízmillió muszka esett el. Ötmillió meg megadta magát.

— Nagy csata volt.

— Aszondom. A frontunk ötezerhusz méter hosszú volt. De volt is ám lárma.

Az öreg töltött, koccintottak, aztán ittak.

— Te is ott voltál abban a csatában?

— A legközepein álltam, a generális ur mellett, — törölte meg János a bajuszát és nagy tisztelettel beszélt tovább. — Ugy történt, hogy a török örök megfogott egy muszkát. Senki sem tudott vele beszélni, mert a kutyaféjú tatárnemzetségből való volt, csak tatár nyelven vartogott. Ekkor láttam, hogy a tiszt urak nem mennek tovább semmire, mondom a generális urnak:

— Generális urnak jelentem alássan, mi én beszélek vele... Aztán beszéltem is vele.

— Te érted a tatár nyelvet? — nézett rá az öreg.

— Nem értem én — felelte János. — Néztél túl tárgyaltam vele.

— Ehen! — bólintott az öreg.

János folytatta:

— Kivettem a muszkából, hogy hány vannak. Kerek huszmillión voltak, mi meg kétszázezren. Össze is néztünk a generális ur, aztán azt mondja nekem a generális ur.

— Mit gondolsz, János fiam, bírnak velük?

— Birunk, — mondok. — Minden embernek kell adni száz darab patrót; százszor száz ezer éppen husz millió. Azok is arany vannak. Ugy megverjük őket, hogy hirtelen marad.

— Akkor meg is támadjuk őket, — m

a generális ur, azzal a fejével felém intett. — Menj végig a fronton, aztán mondd meg minden embernek, hogy vigyázzon rám s amikor jelt adok, megtámadjuk a muszkát. Ugy is lett. Vágtam egy furkóshotot, aztán megmondtam a parancsot mindenkinek.

— Dél felé aztán, mikor a generális ur felmászott egy magas fára s a nemzeti színű zászlóval a támadásra megadta a jelt, kiugrottunk az árokból, aztán neki a muszkának! Vertük, ütöttük őket, ki puskával, ki szuronnal, én meg a furkósbottal. A generális ur egyik kezében kardot tartott, a másikban revolvert. Egyszer lőtt, egyszer vágott. Amint így verekedtünk, egyszer csak szembe kerültem a muszkák vezérével. Nagy, mafla, szőke ember volt. Lehetett egy öles... Na, János — huzakodtam neki, — most mutasd meg, hogy mit tudsz! Azzal elkezdtem vagdalni a furkósbottal. Sebesen, mint a jégeső a búzát. Nem tudtam vele semmire sem mienni, olyan betyárosan védte magát. A nagy puffogásra oda se reglettek a muszkák s mikor látták, hogy a vezérük milyen nagy bajban van, hirtelen körülvettek. Szorítottak ám nagyon! Már azt hittem, hogy meg kell hálnom. Szerencsére a tüzérkapitány urunk észrevette a dombról, hogy szorongatnak a muszkák, lekiáltott hozzám:

— Ne hagyd magad János! — Azzal egy harminc és feles ágyut nekiirányított a muszkavezérnek s éppen mikor felemeltem a furkóshot, hogy kupán legyintsem, hallom ám, hogy büg a hátam megelt a harminc és feles gránátja, aztán: bum! Lecsapott, mint a tüzes istennyila. Mire a furkóshotot leeresztettem volna, az orosz

vezérnek már nem volt feje. Többen lefejezte a gránát... Még a sapkám tetejét is császkalta az ágyugolyó. Olyan jól célzott a tüzérkapitány.

— Jó trafált! — bölintott az öreg és a pohárát ismét összekoccintotta Jánoséval.

János megtörölte a száját.

— Erre lett is olyan ijedelem, — folytatta tovább, — amilyen még nem volt. Még háromszor lőtt a tüzérkapitány ur a harminc és felesek. A muszkák úgy megfutamodtak, mint aratáskor a foglyok a kasza elől. Mi meg kivertük a pipánkat, megtömtük, rágyujtottunk, aztán utánuk!...

Nagyot lélegzett:

— Így volt az apám!... Elhiszi-e?

Az öreg ravaszul pislantott:

Ha te mondd!

Elnevettem magam. Fizettem, aztán Jánossal kimentünk a kocsból. Mikor lekanyarodtunk az állomás felé, ránéztem Jánosra és feddőleg intettem:

— Na, a teremtésit magának, János! Maga ugyancsak tud lóditani!

— Én? — csodálkozott János s a hüvelykujjával hátrabökött a kocsma felé.

— Nagyobbat lóditott az öreg subás. A fene a parasztját.

Most én csodálkoztam:

— Három szót sem szólt!

— Éppen ez az! — felelte mérgesen János. — Félórát hazudtam neki, aztán mégsem tudtam akkorát hazudni, mint ő, mikor azt mondta, hogy elhiszi, amit mondtam. Pedig leolvastam a képiról, hogy hazudott a betyár!

Nyáry Andor.

Apróságok Adomák

Mire jó a muskátli?

A magyar falvak házáinak pompás díszre a piros virágú muskátli. Ismeretes, hogy a muskátli levelének erős szaga van. A szag nem kellemetlen, de sokan nem szenvedhetik. A véletlen folytán most kiderült, hogy a muskátli szaga sok bogárra vonzóerővel hat — s azután megöli az odacsalogatott bogarakat. Franciaországban tették ezt az érdekes tapasztalatot. Itt ugyanis a krumpli földeken veszedelmes kártevő, a kolorádó-

bogár pusztít. Szerencsére nálunk még nem jelent meg. Ahol megtámadhatja a krumplit, teljesen el is pusztítja. Veszedelmesebb kártevője a krumplinak, mint a vértetű az almának.

Franciaországban egy falusi pap krumplitáblájában egy tö muskátli viritott. A pap csodálattal látta, hogy míg a környéken a kolorádó bogár megsemmisíti a krumpli táblákat, az ő krumplija szépen fejlődik. Hosszas vizsgálódás után megállapította, hogy a kártevő hogarak a muskátli leveleire húzódtak és ott elpusztultak. Ez az eset igazolja, hogy aki a természe-

tet éber szemmel figyeli, tudományos eszközök nélkül is értékes felfedezéseket tehet. Különösen a gazdálkodó földműveseknek nyílik alkalmuk arra, hogy a természetben tett értékes megfigyeléseiket a maguk és mások javára hasznosíthassák.

A jóhangu kántor.

Egy községben meghalt egy módos gazda és végrendeletében a következőképpen emlékezett meg a községi kántorról:

— Krákogi kántor urnak pediglen száz lejt testálok azzal a feltétellel, hogy temetésem horizü, rikácsold, komisz hangjával ne énekeljen.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Gy. K. ref. lelkész. A f. évi 5-ik számunkban többek között közöltük Önnel, hogy tudomásunk szerint Romániában csak egy olyan gyár van, amely samott cikkeket gyártásával foglalkozik. Ezen tanácsadásunk kiegészítő képpen közöljük, hogy többek között itt Clujon is van egy ilyen gyár. A címe: „Iris“ porcellángyár Rt. Str. Chiantului 74. Ha Önhez közelebb van ez a gyár, sziveskedjék ott érdeklődni.

J. J. A gyengemínőségű lenesét, amit étkezési célokra nem tud értékesíteni, állatokkal feltehető. A lenesét meg kell darálni és más gabona darával vegyesen kell etetni az állatokkal. A lenese-darát nem kell megfőzni, nyersen keverje a többi darához. A lenese-dara tisztán való etetését nem ajánljuk, mert nehezen emészthető. Ezért csak kis mennyiségben, mondjuk ¼ arányban keverje a gabona darához. Különben sem lehet olyan nagy mennyiségű gyenge leneseje, hogy néhány hét alatt ne etesse fel. A lenesét különösen jól értékesítik süldők és fejős tehének.

Sz. Gy. Zerindul-Mare. Szíves sorait kaptuk és arra válaszunkat lapunk mai számának a konvenczióról szóló cikkében megtalálhatja. Sajnos, örömben a levélben közölt adatokat nem tudjuk mérlegelni és nem tudunk azokra választ adni, mert szükséges volna az összes körülmények pontos ismerete ahhoz,

Tanuld meg!

Gyógyító ital tojásból és borpárlatból. Egyik előfizetőnk től levelet kaptunk. Levelében kitünő, házilag előállítható gyógyító ital leírását közli. Az ital mint előfizetőnk írja, kitünően beválik tüdővészben szenvedő betegeknek, sőt súlyos vérhánycsúszások esetekben is javulásra vezetett. A gyermekeknek jellepő angolkór betegség ellen is kitünően használható a gyógyszer. Az ital elkészítése a következőképpen történik: Három friss tojást héjastól másfél literes üvegbe ütünk. Hozzácsavarjuk kilenc citrom levét és lekötve 48 óráig állni hagyjuk. Közben többször felrázzuk. Két nap elmúltával szőrszítán áttörjük. Adunk hozzá 32 dk. cukorport és 1 és egyharmad deci finom borpárlatot. A borpárlatot kereske-

désből lehet vásárolni, általában konyaknak hívják. Ebben fel-felrázzuk, hogy a cukor jól elolvadjon. Ezután szőrszítán átszűrjük, üvegbe öntjük és meleg helyen jól ledugaszolva tartjuk. Használat előtt felrázni, reggel, délben és este evőkanállal kell bevenni az evővosságból. Egyszerre nagy adagot nem kell készíteni, mert romlandó! Nyáron nem ajánlatos készíteni!

A szerkesztő megjegyzi: Az előfizetőnk által beküldött ital receptjét alkalmunk van szakértő orvosnak bemutatni. Megállapította, hogy a leírt itrendkívül sok vitamint tartalmaz és különösen télen vagy kora tavasszal gyenge szervezetűk, lábbadozóik, vagy betegségben szenvedők nagy sikert használhatják.

hogy helyes választ adhassunk. Az adósságfizetés hatádként mindenestre meg fogjuk hosszabbítani, tehát nyugodtan bvárhatja az új törvény érvénybe lépését.

Özv. D. S-né Reghin. Az első levele nem érkezett be hozzánk s így csak most válaszolhatunk kérdéseire. Az adóbonokkal csak az 1931. és azelőtti évekre szóló adókat lehet fizetni. Mivel ilyen adóhátrálékos nagyon kevés van már, mert nagyrészüket beszerzte, illetve rendezte bónokkal, ezért a bónok tényleges pénzbeli értéke állandóan csökken. Ninesen kizárva, hogy a pénzügyminisztérium később engedélyezni fogja az 1932. évi adóhátrálékoknak nyugdíjbónokkal való fizetését s ekkor magasabb árban lehet értékesíteni, azonban ezideig ilyen rendelet nem érkezett. A 25%-os beváltási arány nagyon kevés, itt 30-40% körül van jelenleg. Azonban az árfolyam napról-napra változik. Nagyon nehéz ez ügyben tanácsot adni, mert megtörténhetik, hogy a minisztérium

intézkedése folytán az ár emelkedni fog. A második ügyben forduljon a bucarestii Magyar Pártirodához (Partid Maghiar Bucuresti, dr. Wilk József deputat str. Clemencea 11.), ahol kérésére utánajárna nyugdíjügyének. Irjon oda s válaszlevelét mellékeljen.

Megjelent

Vásárhelyi János:

Hitttem,
azért szólottam.

című könyve

A könyv szerzőnek
préci-ác óját, 20 eskü
és 4 temetési teszt
foglalja magában.

Ára 200 lejt.

Beszerezhető a
Minerva Rt. könyvkereskedéséből.

Szárkés-szólóhitelek

A naptárok szétküldését folytatjuk és pedig a befizetések sorrendjében. Bár naptárkészletünk már fogytán van, azonban mindazon előfizetőinknek, akik hátrálékaikat e hó végéig beküldik, a naptárt feltétlenül elküldjük. Tehát újból alkalmat adunk a hátrálékosoknak arra, hogy hátrálékuk kifizetése után hozzájuszanak naptárjukhoz. Figyelmeztetjük azonban az érdekelteket arra, hogyha későbbre hagyják a hátrálék befizetését, csak abban az esetben küldhetjük el a naptárt, ha még marad a készlethől. Itt is azok jutnak előnybe, akik hamarabb küldik be a hátrálékaikat, tehát igyekezni kell a pénz beküldésével.

A naptároktól függetlenül közöljük előfizetőinkkel, hogy lapunk fennmaradását most ez év elején kell biztosítanunk, mert ilyenkor szerezzük be papírt, festéket és egyéb szükségleteink nagy részét. Ugyanis, ha nagyobb mennyiségben vásárolunk, lényegesen olcsóbbra kerül. Hogy beszerezzük a nyomdai anyagokat, pénzre van szükségünk. Máshonnan pedig nem kapunk pénzt, csak előfizetőinktől. Tehát minden egyes előfizetőnket felkérjük arra, hogyha nem is az egész évi díjat, de legalább a felét küldjék be most, mert azzal lapunkat segítik meg s könnyebbé teszik az egész éven át történő megjelenéseket. Hisszük, hogy felhívásunk nem lesz eredménytelen!

B. D. Leordeni. U. J. Sanmiclaus. A. I. Veniție de sus. Sz. M. Cheveresul Mare. H. F. Metentiu. V. P. Moftinul Mare. G. J. Topolovul Mare. I. M. Baia de Cris.

Gyümölcs- és sétányfákat,

cserjéket, rózsákat és szőlőoltványokat szállít a legjobb minőségben

Ambrosi-Fischer és Tsai R.-T.

Kérjenek árjegyzéket! **AIUD** Kérjenek árjegyzéket!

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

M. J. plebános. A „Dusgazdag” c. szindarab engedélyezése 1933. január 9-én történt a kultuszminisztérium 52—1933. száma alatti (Ministerul Instr. Cultelor și Artelor, Direcție Gen. a Teatrelor și Operelor Română).

K. K. Remetea Orasului. Kérjük szíveskedjék pontosan megírni, hogy a műtrágyáról szóló eikk melyik évben és melyik számban jelent meg. Ugyanis 2 évfolyamot átnézve, nem akadunk a kérdéses cikk nyomára.

E. K. Seini. Sajnos a külföldi sorsjegyek ügyében semmit sem tehetünk, mert az itteni megbízottjuk, amelyik egy bank volt, megszűnt. Nyereményjegyzéket sem tudunk beszerezni. A belső sorsjegyek iránt érdeklődjék Bucarestiben. Arra vonatkozólag, hogy kitől tudná meg az eredményt, szintén nem válaszolhatunk eredményesen, mert az itteni bankok nem tartják számon a nyereményeket. Azt ajánljuk, hogy a jövőben vigyázzon a sorsjegyek vásárlásánál, mert pénzét könnyen elveszítheti.

Cz. J. Sansimon. A levelében közöltekkkel teljesen egyetértünk. A konverziós törvényt arra kell fölépíteni, hogy az értékesítési viszonyok nagyon megrosszab-

bodtak. Lapunk mai számában, mint megállapítható, cikkben foglalkozunk ezzel a kérdéssel. Mindenesetre hisszük, hogy az új törvény megalkotásánál figyelembe fogják venni azokat az elveket, amelyeket Ön is hangoztat levelében. Az Országos Magyar Párt vezetősége és a magyar parlamenti csoport tagjai tisztában vannak az adósok súlyos helyzetével és mindent megtesznek annak érdekében, hogy helyes és jó konverziós törvényt szavazzon meg a parlament.

J. J. vasutas Bucovina. Nagyon esodáljuk, hogy Ön feleségére való hivatkozással szünteti be a Magyar Népet. Magyarázza meg a feleségének, hogy a Magyar Népetben az asszonyok is nagyon sok hasznos tanácsot és olvasnivalót kaphatnak. Azonban ettől függetlenül különben sem tartjuk helyesnek, hogy az asszony attól teszi függővé a házbékét, hogy Ön a lapot visszarendeli-e vagy nem. Egyáltalában furesa dolog, hogy ön férfi létére annyira tart az asszonytól.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: A. L. P. Lueta 300 (r. 1934. dec. 31-ig). Sz. A. Racosul de jos 155, Sz. J. Semlae, előfizetése r. 1934. márc. 1-ig. S. J. Baraolt 155, E. D. Ocland 150, Sz. L. Domanesti 155, J. A. Turnlung 150 (ebből 70 L-el előf. r. 1934. jun. 15-ig, 80 L. átadva a „Szemlé”-nek), J. P. Mociu 85. Hitelszöv. Zerindul Mare 590 (lev.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért

Aki a

„MAGYAR NÉP”-e

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

lapjuk szerint könyvolvo), B. J. Turla 150 és 60 (r. 1934. dec. 31-ig), K. J. Ciavos 150, P. L. Oraşul Nou 150, T. K. J. Halmeag hsz. 217, 150 (r. 1933. dec. 31-ig), T. I. Borosneul-Mie 155, Dr. T. J. Saturnare 150, I. D.-né Urvind 85, B. I. Zizin 150, K. L. Lazaresti 150, Id. P. G. Sumuleu 150, V. J. Mihăileni 305, L. L. Sansimon 155, K. A. L. Sandominic 310, V. Gy. né Lazarea 155, M. I. Halmeag 155, B. B. Baraolt 155, G. M.-né Arcus 170, H. M. Haghig 155, Id. Ű. S. Cichis 155, B. I. Covasna 155, O. L. Mărculeni 167, K. Gy. Tg. Săuciesc 155, B. A. és P. I. Sânzieni 150—150, Ifj. L. A. Aita-Mare 305, P. A. Aita-Mare 155, K. E. Gy. Mărculeni 155, K. J. Zabola 155, K. L.-né Mereni 155, B. V. Lemnia 390, F. J. A. Lutoasa 155, Sz. L. Zabola 150, D. B. Secenul-Mie 155, Hitelszöv Bodo-falau 580, Gy. M. Izgar 305, Sz. Gy. Manaştur-Reghin 155 lej.

Aprohirdetések

Minden szó 1, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az aprohirdetési díj előre fizetendő.

Idős urileány, felsőbb iskolát végzett 30—40 év közötti, aki boldog otthont s megbecsülőt férjet óhajtott írjon „Boldog” jellegére. Csak fényképpel ellátott levelekre válaszolok s kalandorok mellőzzenek. Cim: Post Colbornu Ont, Box 484. Canada (America).

Eladó ötvenholdas tanyabirtok Mureş megyében Petrilaca községben, lakással és gazdasági épületekkel. Megkeresések: *Kőrössy Miklós, Petrilaca u. p. Gorneşti címre.*

Sack-rendszerű 5, 6, 7, 8-as ekét, váltóekét, mindegyikét mezőgazdasági gépet szállít *Engel József Bankháza Braşov, Str. M. Weiss 29.*

Olomzárólt lóheremagot, lucernamagot, importált takarmány-répmagot legelősebb napi áron szállít *Gazdaköröknek Engel József Bankháza Braşov, Str. M. Weiss 29.*

A szerkesztésért felel
GYALLAY DOMOKOS

Bika-vásár

március 6-án

Diosig in Bihor

Eladásra kerül
 80 drb. simenthali és 20 drb.

magyar bika,
 tenyészigazolvánnyal ellátva.

Van-e gazda, aki még nem rendelte meg a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági folyóiratot?

Előfizetési díj egész évre 80 lej,
 félévre 50 lej.

Fizessünk elő 1934-re!

Mutatványszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
 Cluj, Str. Baron L. Pop 5.